

INTERVIEW
GEMMA VAN
DEN AKKER

Tijdens haar verblijf op een gesloten psychiatrische afdeling, ervoer de Siebengewaldse Gemma van den Akker (58) hoe 'afgeschreven' dat voelde. Ze schreef er een boek over.

Betoog tegen het 'liefdeloze niemandsland'

SIEBENGEWALD

Wekenlang was ze gedwongen opgenomen op een psychiatrische afdeling. Ja, ze was verward, had psychoses en het was onverantwoord dat ze nog langer thuis bleef. Maar Gemma van den Akker (58) uit Siebengewald was geen gewone psychiatrische patiënt. Haar vreemde gedrag werd veroorzaakt door een tumor in haar hoofd. Toen dat eenmaal was ontdekt, kwam er voor Van den Akker eindelijk een einde aan een periode die ze als „mensonwaardig” bestempelt.

Uitnodiging
Gemma van den Akker heeft een

boek geschreven over de zware periode in haar leven. *Pleidooi voor de ziel*, heet het. Geen standaard boek waarin de zoveelste zeldzame ziekte wordt behandeld – want zeldzaam is de ziekte van Cushing die de Siebengewaldse trof – maar door haar ervaringen op te schrijven, hoopt ze de zorg beter te maken met praktische aanbevelingen. „Hetgeen ik heb willen opschrijven, is niet zomaar een verhaal over het onheil dat op mijn pad kwam. Het is een uitnodiging aan eenieder om na te denken over de manier waarop wij als maatschappij met mensen omgaan die om welke reden dan ook even niet kunnen meedoen met de rest.”

Want daar valt behoorlijk wat aan te verbeteren, vindt Van den Akker. Het belangrijkste, zegt ze, is dat

Boek

'Pleidooi voor de ziel' heet het boek dat Gemma schreef over haar opname op een psychiatrische afdeling. Met haar verhaal hoopt ze de zorg beter te maken met praktische aanbevelingen.

hulpverleners beter hun best moeten doen zich in te leven in de wereld van hun patiënt. Dat gebeurt lang niet altijd, heeft ze ervaren. „De zorg is vooral taakgericht en technisch en of chemisch van aard. Bij kwetsbare en afhankelijke patiënten is deze eenzijdige zorg soms zelfs schadelijk. Waar is de aandacht voor onze ziel? Wie neemt de moeite en de tijd zich te verdiepen in het gevoelsleven van de patiënt om deze mee te nemen op diens weg terug? Daar waar de ziel zich in alle verwardheid bevindt, gelden andere regels, andere behoeften. Enig mededogen, een reikende hand, zonder oordeel. Ik heb ze gemist.”

Touw

Het heeft er mede toe geleid, zegt Van den Akker, dat ze zich soms afgescheiden van alles en iedereen heeft gevoeld, waardoor haar opstandigheid juist toenam. Maar daar was geen aandacht voor. „Ik had het stempel 'wilsonbekwaam' gekregen, verkeerde in niemandsland. De menselijke afstand tot degenen die hulp boden, was enorm. Ik lag in een ravijn en kon nergens dat touw gewaarworden, terwijl beslist mensen bezig waren mij te helpen. Dat touw hing ergens daarboven, maar wie daalde er naar mij af?“, beschrijft ze in haar boek.

Pas toen een alerte arts in opleiding kenmerken van de ziekte van Cushing meende te herkennen bij Van den Akker – een diagnose die later juist bleek – werd ze weer als gesprekspartner aanvaard, ervoer ze. Ze mocht van de gesloten –de gevangenisperiode– naar de open afdeling. „Toen bleek dat ik een tumor had, werd ik officieel 'niet gek' verklaard. Vanaf toen gingen hulpverleners weer mét mij praten, in plaats van alleen maar óver mij. Er werd meteen anders met mij omgegaan. Ik werd serieus genomen. Maar ik was toch dezelfde mens?”

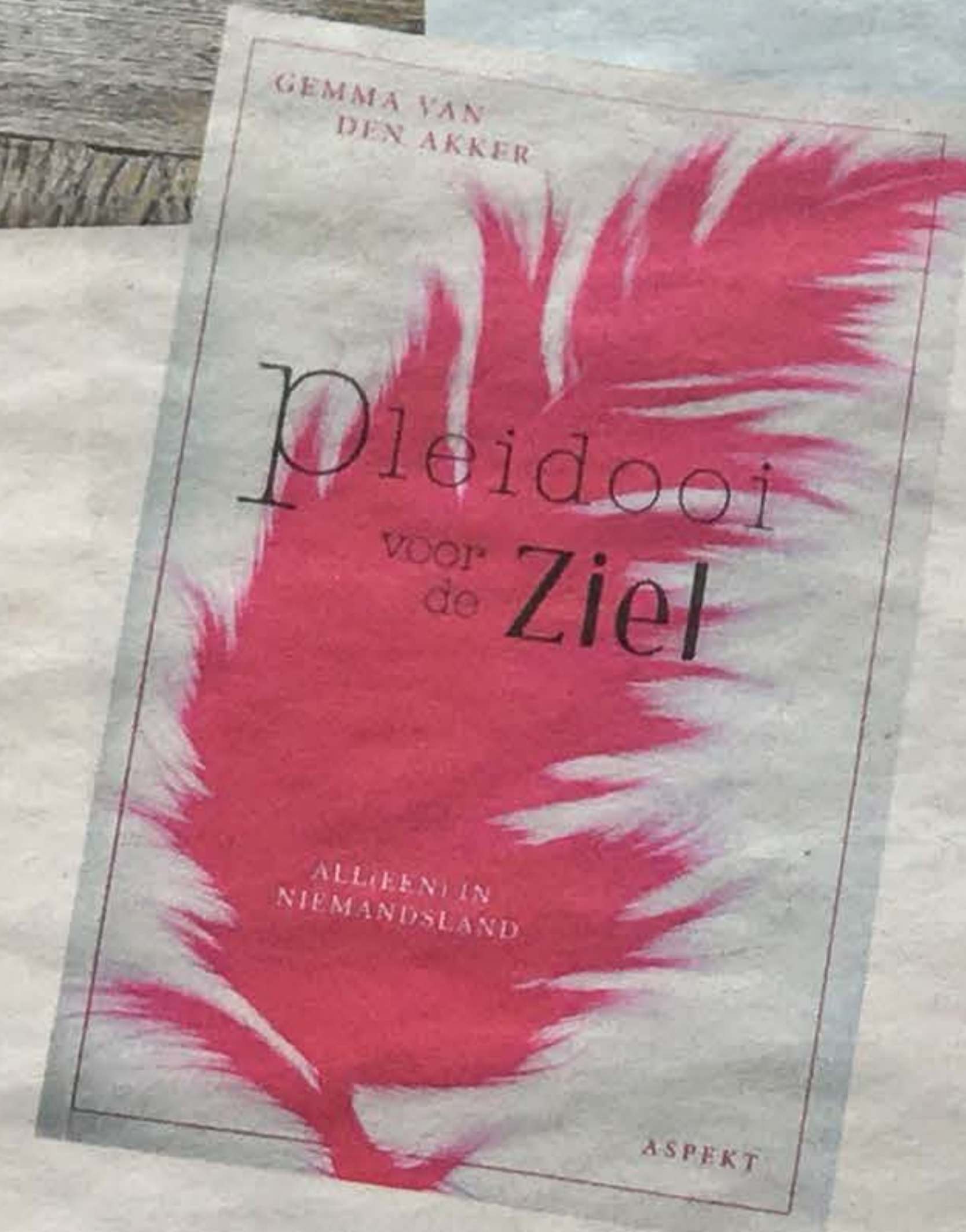
Glimlach

Met haar boek hoopt Gemma van den Akker, zelf opgeleid als verpleegkundige, hulpverleners anders te leren omgaan met kwetsbare mensen, zodat er meer inlevingsvermogen en verbinding ontstaan op menselijke niveau tussen hulpverlener en patiënt. „Een patiënt die verward is, niet helder kan communiceren, is mogelijk wel op een andere manier bereikbaar voor contact. Een aai, een aanraking, een warme glimlach. Misschien dat mijn beschrijving hoe het is om te zijn verbannen naar totale afzondering, daar iets aan kan bijdragen. Ik heb weten te ontsnappen, met dit boek wil ik mijn ervaringen terugge-

Gemma van den Akker.
FOTO'S MARA VAN DEN
OETELAAR

Ziekte van Cushing treft jaarlijks vijftig mensen in NL

De ziekte van Cushing treedt op wanneer de bijnier te veel cortisol aanmaakt door een gezwell, meestal een gezwel op de hypofyse in de hersenen. Het is een zeldzame aandoening. Naar schatting wordt de diagnose in Nederland bij ongeveer vijftig mensen per jaar gesteld. Gemma van den Akker belandde in 2013 meerdere keren in het ziekenhuis met ernstige darmproblemen. Door de toen nog niet ontdekte tumor in haar hoofd en de tramadol die ze kreeg tegen de pijn, verloor ze de grip op haar bewustzijn. Door de tumor had ze grote hoeveelheden cortisol in haar bloed en dat droeg bij aan een toenemende verwardheid. Ze ontwikkelde een psychose; haar gedrag en karakter veranderden. In 2014 werd de tumor uit haar hoofd verwijderd. Een jaar later was er een nieuwe tumor; ook die werd weggehaald. Omdat er een restje tumor was achtergebleven, kon het proces van cortisolaanmaak alleen gestopt worden door beide bijnieren te verwijderen en medicijnen te gebruiken. Inmiddels gaat het weer relatief goed met Gemma van den Akker.

DOOR KITTY
BORGHOUTS

REAGEREN?
kitty.borghouts@delimburger.nl